

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

1 octombrie 2015 *

„Trimitere preliminară — Directiva 2003/96/CE — Articolele 4 și 21 — Directiva 2008/118/CE — Directiva 92/12/CEE — Articolul 3 alineatul (1) — Domeniu de aplicare — Reglementare a unui stat membru — Percepere „a unei taxe pe puterea termică a reactoarelor nucleare”

În cauza C-606/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Kammarrätten i Sundsvall (Curtea de Apel Administrativă din Sundsvall, Suedia), prin decizia din 29 octombrie 2013, primită de Curte la 25 noiembrie 2013, în procedura

OKG AB

împotriva

Skatteverket,

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, și domnii A. Arabadjiev și J. L. da Cruz Vilaça (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru OKG AB, de M. Nilsson și de M. Palm, advokater;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de K. Petersen, în calitate de agenți;
- pentru guvernul suedez, de A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, E. Karlsson, L. Swedenborg, C. Hagerman și K. Sparman în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de A. Cordewener și de J. Enegren, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: suedeza.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea, pe de o parte, a articolului 4 alineatul (2) și a articolului 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, p. 51, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 98) și, pe de altă parte, a articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 octombrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE (JO 2009, L 9, p. 12).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între OKG AB (denumită în continuare „OKG”), pe de o parte, și Skatteverket (administrația fiscală), pe de altă parte, privind decizia acesteia din urmă de a supune OKG la plata taxei pe puterea termică a reactoarelor nucleare.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Articolul 1 din Directiva 2003/96 are următorul cuprins:

„Statele membre impozitează produsele energetice și electricitatea în conformitate cu prezenta directivă.”

- 4 Articolul 2 din această directivă prevede:

„(1) În sensul prezentei directive, termenul «produse energetice» se aplică produselor:

- (a) incluse în codurile NC 1507-1518, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau carburant;

[...]

- (h) incluse în codul NC 3824 90 99, dacă acestea sunt destinate utilizării drept combustibil pentru încălzire sau carburant.

(2) De asemenea, prezenta directivă se aplică: electricității incluse în codul NC 2716.

(3) Atunci când sunt destinate utilizării, sunt puse în vânzare sau sunt utilizate drept carburant sau combustibil pentru încălzire, produsele energetice altele decât cele pentru care este precizat un nivel de impozitare în prezenta directivă se impozitează în funcție de utilizarea lor, la rata aplicată combustibilului pentru încălzire sau carburantului echivalent.

[...]

(4) Prezenta directivă nu se aplică:

[...]

- (b) următoarelor utilizări ale produselor energetice și ale electricității:

— produse energetice utilizate în alte scopuri decât drept carburant sau combustibil de încălzire;

[...]”

5 Potrivit articolului 3 din directiva menționată:

„Trimiterile din Directiva 92/12/CEE [a Consiliului din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și privind deținerea, circulația și monitorizarea acestor produse (JO L 76, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 129) (denumită în continuare «Directiva 92/12»)], termenii «uleiuri minerale» și «accize», în măsura în care se aplică uleiurilor minerale, se interpretează ca incluzând toate produsele energetice, electricitatea și impozitele naționale indirecte menționate în articolul 2, respectiv în articolul 4 alineatul (2) din prezenta directivă.”

6 Articolul 4 alineatul (2) din aceeași directivă prevede:

„În sensul prezentei directive, «rată de impozitare» reprezintă suma totală aferentă tuturor taxelor indirecte (cu excepția [taxei pe valoarea adăugată]) calculată direct sau indirect la cantitatea de produse energetice sau de electricitate în momentul punerii în consum.”

7 Articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96 prevede:

„În scopul aplicării articolelor 5 și 6 din Directiva 92/12/CEE, electricitatea și gazele naturale sunt supuse impozitării și impozitul devine exigibil în momentul livrării de către distribuitor sau redistribuitor. [...]”

8 Potrivit articolului 1 din Directiva 92/12:

„(1) Prezenta directivă stabilește regimurile pentru produsele supuse accizelor și altor taxe indirecte care sunt percepute direct sau indirect pentru consumul acestor produse, cu excepția taxei pe valoarea adăugată și a taxelor impuse de Comunitate.

[...]”

9 Articolul 3 alineatul (1) din această directivă precizează:

„Prezenta directivă se aplică la nivel comunitar următoarelor produse, conform definiției din directivele relevante:

- uleiuri minerale;
- alcool și băuturi alcoolice;
- tutun prelucrat.”

10 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2008/118 prevede:

„Prezenta directivă stabilește un regim general pentru accizele percepute, direct sau indirect, consumului următoarelor produse (denumite în continuare «produse accizabile»):

- (a) produsele energetice și electricitatea reglementate de Directiva 2003/96/CE;

[...]”

11 Potrivit articolului 47 din această directivă:

„(1) Directiva 92/12/CEE se abrogă cu efect începând cu 1 aprilie 2010.

[...]

(2) Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.”

Dreptul suedez

- 12 Articolul 1 din Legea 2000:466 privind taxa pe puterea termică a reactoarelor nucleare [lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer] prevede:

„În temeiul prezentei legi, se va plăti către stat o taxă pe puterea termică a reactoarelor nucleare. În sensul legii, «putere termică» înseamnă capacitatea reactorului nuclear de a produce căldură.”

- 13 Articolul 2 din această lege precizează că „[t]axa este datorată pentru fiecare lună calendaristică pentru care există o autorizație pentru deținerea și pentru exploatarea unui reactor nuclear. În cazul în care autorizația de exploatare a expirat sau a fost retrasă înainte de sfârșitul unei luni calendaristice, obligația de plată a taxei expiră la data respectivă.”

- 14 Potrivit articolului 3 din legea menționată:

„Orice titular al unei autorizații pentru deținerea și pentru exploatarea unui reactor nuclear este obligat la plata taxei.”

- 15 Articolul 5 din aceeași lege prevede:

„În cazul în care un reactor nuclear nu a fost exploatat pentru o perioadă de peste 90 de zile consecutive, o sumă de 415 [coroane suedeze (SEK) (aproximativ 43,54 euro)] pe megawatt de putere termică poate fi dedusă pentru fiecare zi care depășește această perioadă.”

Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

- 16 OKG exploatează o centrală nucleară. Aceasta a plătit, pentru lunile aprilie, mai și iunie 2009, taxa pe puterea termică a reactoarelor nucleare.
- 17 Ulterior, această societate a formulat o acțiune împotriva deciziei de impunere inițiale și a solicitat administrației rambursarea taxei menționate. În susținerea acțiunii formulate, aceasta a afirmat printre altele că aceeași taxă constituia de fapt o acciză pe producția de electricitate, nefiind compatibilă cu articolul 4 alineatul (2) și cu articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96.
- 18 Întrucât administrația fiscală a confirmat decizia inițială, OKG a formulat o acțiune în fața förvaltningsrätten i Falun (Tribunalul Administrativ din Falun). Acesta din urmă i-a respins cererea, considerând că taxa în discuție nu intra nici în domeniul de aplicare al Directivei 2003/96 și nici în cel al Directivei 2008/118.
- 19 OKG a declarat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere. Această societate susține că taxa pe puterea termică a reactoarelor nucleare constituie de fapt o acciză pe producția de electricitate, având în vedere legătura directă care există între puterea termică a centralei și electricitatea produsă de aceasta din urmă. Existența unei asemenea legături ar fi cu atât mai certă cu cât, în cazul în care producția de electricitate ar fi întreruptă pentru o perioadă de peste 90 de zile consecutive, nu ar fi percepută nicio taxă.
- 20 OKG consideră în sfârșit că situația este analogă celei în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Braathens (C-346/97, EU:C:1999:291), în care Curtea a statuat că o taxă calculată forfetar pe baza cantității estimate de hidrocarburi emise de o aeronavă se aplica de fapt pe consumul de

combustibil al aeronavei și că, prin urmare, Directiva 92/81/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la uleiurile minerale (JO L 316, p. 12) era aplicabilă, iar taxa în discuție era incompatibilă cu această directivă.

- 21 Administrația fiscală, la rândul său, apreciază că taxa în discuție este un impozit fix, bazat pe capacitatea de producție teoretică maximă autorizată a unui reactor nuclear, iar nu o taxă variabilă în funcție de cantitatea efectivă de electricitate produsă. Aceasta insistă asupra faptului că respectiva taxă este percepută chiar în cazul întreruperii producției. Astfel, doar în cazul unei întreruperi extraordinare a activității, cu o durată neîntreruptă mai mare de 90 de zile, ar fi posibilă scutirea de taxa menționată.
- 22 În aceste condiții, Kammarätten i Sundsvall a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2003/96 prevede că «rata de impozitare» reprezintă suma totală aferentă tuturor taxelor indirecte (cu excepția [taxei pe valoarea adăugată]) calculată direct sau indirect la cantitatea de electricitate în momentul punerii în consum. Articolul 21 alineatul (5) din această directivă prevede că electricitatea este supusă impozitării și că taxa trebuie să devină exigibilă în momentul livrării electricității de către distribuitor sau redistribuitor. Aceste articole se opun unei taxe pe puterea termică a reactoarelor nucleare?
- 2) O taxă pe puterea termică constituie o acciză care grevează, direct sau indirect, consumul de produse (denumite produse accizabile) prevăzute la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2008/118?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 23 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 alineatul (2) și articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede perceperea unei taxe pe puterea termică a reactoarelor nucleare.
- 24 În această privință, este necesar să se arate că prima întrebare, astfel cum a fost formulată de instanța de trimitere, se întemeiază pe premisa că Directiva 2003/96 este aplicabilă *ratione materiae* litigiului principal. Potrivit articolului 1 din această directivă, domeniul de aplicare al acesteia este limitat la impozitarea produselor energetice și a electricității, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (1) și, respectiv, la articolul 2 alineatul (2) din directiva menționată.
- 25 În aceste condiții, este necesar să se verifice, în prealabil, dacă noțiunea „putere termică a unui reactor nuclear”, înțelesă ca fiind capacitatea acestui reactor de a produce căldură, intră în domeniul de aplicare al Directivei 2003/96.
- 26 În primul rând, trebuie să se amintească faptul că articolul 2 alineatul (1) din această directivă definește noțiunea „produse energetice”, utilizată în sensul directivei menționate, prin întocmirea unei liste exhaustive a produselor care intră în definiția acestei noțiuni, prin referire la codurile Nomenclurii combinate (Hotărârea Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punctul 47).
- 27 În măsura în care puterea termică a unui reactor nuclear nu figurează pe această listă, ea nu poate fi considerată un produs energetic în sensul Directivei 2003/96.

- 28 Această interpretare este confirmată de dispozițiile articolului 2 alineatele (1) și (3) și alineatul 4 litera (b) din directiva menționată, din care reiese că noțiunea „produs energetic” desemnează doar produsele destinate utilizării drept carburanți sau combustibili. Nu aceasta este situația în ceea ce privește puterea termică a unui reactor nuclear, aceasta din urmă desemnând capacitatea reactorului de a produce căldură.
- 29 În consecință, puterea termică a unui reactor nuclear nu intră în sfera noțiunii „produs energetic”, în sensul Directivei 2003/96.
- 30 În al doilea rând, trebuie menționat că articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2003/96 prevede că electricitatea se definește conform codului NC 2716.
- 31 În această privință și ținând seama de noțiunea „taxă pe puterea termică a unui reactor nuclear”, astfel cum este definită la punctul 28 din prezenta hotărâre, trebuie arătat că taxa în discuție în litigiul principal constă în perceperea unei sume lunare fixe, calculată în funcție de o valoare teoretică, și anume cantitatea de megawați de putere termică maximă stabilită pentru fiecare reactor nuclear printr-o autorizație, eliberată de administrația națională, pentru deținerea și pentru exploatarea acestui reactor nuclear. În plus, titularului autorizației pentru deținerea și pentru exploatarea unui reactor nuclear continuă să îi fie aplicabilă taxa pe puterea termică, chiar în absența exploatării acestui reactor, cu excepția perioadelor de întrerupere anormală care depășesc 90 de zile consecutive.
- 32 Prin urmare, nu există nicio legătură între, pe de o parte, faptul generator al taxei în discuție în litigiul principal, și anume capacitatea de producție teoretică a reactorului nuclear, și, pe de altă parte, producția efectivă de electricitate a acestui reactor.
- 33 Puterea termică a unui reactor nuclear, astfel cum este definită de legislația națională în discuție în litigiul principal, nu intră, prin urmare, în sfera noțiunii „electricitate”, în sensul Directivei 2003/96.
- 34 În al treilea rând, trebuie constatat că, în lumina considerațiilor care figurează la punctele 31 și 32 din prezenta hotărâre, nu se poate considera că o taxă precum cea în discuție în litigiul principal este calculată direct sau indirect la cantitatea de energie produsă efectiv „în momentul punerii în consum”, în sensul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2003/96.
- 35 De asemenea, nu se poate considera că există o legătură directă și indisociabilă între faptul generator al impozitării și consumul de electricitate produsă de un anumit reactor nuclear, în sensul Hotărârii Braathens (C-346/97, EU:C:1999:291, punctul 23).
- 36 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că o taxă precum cea în discuție în litigiul principal, percepută pe puterea termică a unui reactor nuclear, nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.
- 37 Prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 4 alineatul (2) și articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede perceperea unei taxe pe puterea termică a reactoarelor nucleare în măsura în care o asemenea taxă nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.

Cu privire la a doua întrebare

- 38 Este necesar să se arate cu titlu introductiv că, în temeiul articolului 47 din Directiva 2008/118, Directiva 92/12 se abrogă de la 1 aprilie 2010. Întrucât perioadele de impozitare în discuție în cauza principală sunt anterioare acestei date, cea de a doua întrebare trebuie examinată din perspectiva dispozițiilor Directivei 92/12.

- 39 În consecință, prin intermediul celei de a doua întrebări, este necesar să se înțeleagă că instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Directiva 92/12 trebuie interpretată în sensul că o taxă pe puterea termică a unui reactor nuclear constituie o „acciză” în sensul acestei directive.
- 40 Potrivit articolului 3 alineatul (1) din directiva menționată, aceasta se aplică uleiurilor minerale, alcoolului și băuturilor alcoolice, precum și tutunului prelucrat, astfel cum sunt definite în directivele aferente.
- 41 Din articolul 3 din Directiva 2003/96 rezultă că, pe lângă taxarea acestor produse, Directiva 92/12 reglementează de asemenea impozitarea produselor menționate la articolul 2 și la articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2003/96, dintre care în special consumul de electricitate.
- 42 În această privință, Curtea a constatat deja la punctul 36 din prezenta hotărâre că o taxă precum cea în discuție în cauza principală nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2003/96. Prin urmare, o asemenea taxă nu intră nici în domeniul de aplicare al Directivei 92/12.
- 43 Prin urmare, este necesar să se răspundă la cea de a doua întrebare adresată că Directiva 92/12 trebuie interpretată în sensul că o taxă pe puterea termică a unui reactor nuclear nu constituie o „acciză” în sensul acestei directive.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 44 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

- 1) **Articolul 4 alineatul (2) și articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede perceperea unei taxe pe puterea termică a reactoarelor nucleare în măsura în care o asemenea taxă nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.**
- 2) **Directiva 92/12/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și privind deținerea, circulația și monitorizarea acestor produse trebuie interpretată în sensul că o taxă pe puterea termică a unui reactor nuclear nu constituie o acciză în sensul acestei directive.**

Semnături